

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH320052
NAZWA
OBSZARU Ostoja Golczewska

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH320052	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Ostoja Golczewska

1.4. Data opracowania 2006-03	1.5. Data aktualizacji 2025-02
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-01
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 14 października 2021 r. w spr. soo Ostoja Golczewska (PLH320052)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
15.0226

Szerokość geograficzna
53.8182

2.2. Powierzchnia [ha]:
845.13

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL42	Zachodniopomorskie
------	--------------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3160			2.33		G	A	C	A	B
6510			0.85		M	D			
7110			4.29		G	C	C	C	C
7140			7.92		G	C	C	C	C
9110			26.69		G	B	C	B	C
9130			61.84		G	C	C	C	C
9160			124.52		G	C	C	C	C
9190			43.33		G	C	C	C	C
91D0			47.71		G	B	C	C	C
91E0			29.11		G	B	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze					Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C	
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja
I	1042	Leucorrhinia pectoralis			p				R	M	C	B	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N10	2.82
N23	0.12
N19	35.03
N17	15.73
N16	46.05
N12	0.26
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar stanowią dwa fragmenty kompleksów leśnych usytuowane na Równinie Gryfickiej będącej falistą wysoczyzną morenową. W obu wypadkach są to tereny ze znacznym udziałem żyznych siedlisk leśnych, co wyróżnia je w stosunku do ciągnących się dalej na południe borów sosnowych wykształcających się na nizinie sandrowej. W obszarze duże powierzchnie ze starodrzewami, w tym wyłączony drzewostan jaworowy z okazałymi drzewami doborowymi, ponad 400 letnim dębem „Władychem” (pomnik przyrody). Wśród lasów znajduje się kilka torfowisk mszarnych w tym otaczających jezioro dystroficzne (Jezioro Żabie). W części północno-wschodniej obszaru znajduje się rezerwat przyrody „Golczewskie Uroczysko” o powierzchni nieco ponad 100 ha. Rezerwat chroni kompleks torfowisk mszarnych oraz lasów bagiennych –

m.in. wokół jeziora dystroficznego – Jezioro Żabie. Lasy w części północno-zachodniej objęte są ochroną w formie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego o nazwie „Las Samliński”. W części środkowej obszaru wyznaczono zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Las Golczewski”, którego celem ochrony jest zachowanie krajobrazu naturalnego i kulturowego, w tym ekosystemów leśnych i związanych z nimi rzadkich gatunków herpetofauny i awifauny.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar stanowi ważne uzupełnienie regionalnej sieci ostoi ze względu na dobrze wykształcone siedliska grądów subatlantyckich (ponad 124 ha) oraz torfowisk mszarnych przejściowych i wysokich oraz lasów i borów bagiennych (ponad 59 ha). Siedliska przyrodnicze zajmują ponad 41% obszaru Natura 2000. Na stosunkowo niedużym obszarze występuje znaczne zróżnicowanie siedlisk (10 typów).

3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne

Siedlisko przyrodnicze stanowią naturalne zbiorniki jeziorne występujące w sąsiedztwie torfowisk mszarnych oraz w kwaśnych, ubogich zlewniach borowych. Jeziora dystroficzne w obszarze są niewielkie i charakteryzują się małą zasobnością w substancje pokarmowe oraz dużą zawartością kwasów humusowych w wodzie. Duża ilość kwasów humusowych powoduje, że woda ma zabarwienie od żółto-brązowego do brązowego. Głównym źródłem kwasów humusowych są wody torfowiskowe dopływające z pła mszarnego torfowisk. Odczyn wody w jeziorach dystroficznych waha się w przedziale od 3,0 do 6,5. Fitoplankton zwykle słabo rozwinięty, charakteryzujący się bardzo specyficzną strukturą gatunkową. Roślinność wodna zanurzona i pływająca jest bardzo skąpa. W obszarze znajdują się dwa takie zbiorniki: Jezioro Żabie (wydzielenie 10-25-2-02-118f) oraz zbiornik w wydzieleniach 10-25-2-02-127f, 126g. Łączny zasób siedliska w obszarze to 2,33 ha, czyli mniej niż 1% całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedlisk w obrębie terytorium państwa. Zatem Powierzchnia względna uzyskała ocenę C. Jezioro Żabie położone jest w południowej części rezerwatu przyrody „Golczewskie Uroczysko” w zlewni rzeki Niemicy. Na powierzchni jeziora obserwuje się zbiorowiska rzęsy trójrowkowej Lemna trisulca. Największą powierzchnię zbiornika pokrywa zespół grzybieni północnych wraz z towarzyszącymi im grzybieniami białymi. Na skraju lustra wody występują płaty zbiorowiska z rdestnicą pływającą – Potamogeton natans. Bliżej pła torfowcowego nasuwającego się na zbiornik oraz w niewielkich zatoczkach pośród zbiorowisk szuwarowych, wykształciły się nieliczne małe powierzchniowe płaty zespołu Hydrocharitum morsus-ranae z dominacją żabiścieku. Zbiornik w wydzieleniach 127 f i 126g objęty został ochroną wraz z przyległym torfowiskiem mszarnym w formie użytku ekologicznego „Bagno pod Uniborzem”. Roślinność wodna jest tu uboga – w jeziorze rosną grzybienie Nymphaea sp. W strefie brzegowej wąski i przerywany pas szuwaru tworzy pałka szerokolistna Typha latifolia, występują tu zarośla wierzby szarej Salix cinerea oraz szuwary bylinowe z sitem rozpięchłym oraz siedmiopalcznikiem błotnym Comarum palustre i czermienią błotną Calla palustris. Poza strefą wezbrań zbiornik otoczony jest wąskim pasem zbiorowiska leśnego z dominacją brzozy omszonej Betula pubescens w warstwie drzew i z panującą w runie trzęślicą modrą Molinia caerulea.

Reprezentatywność siedliska ze względu na typową roślinność i bezpośrednią leśną zlewnię w obszarze oceniono jako doskonałą (ocena A). Obserwowany niski poziom wody był spowodowany suszą w 2018 i 2019 roku. Siedlisko w obszarze stanowi mniej. Stan zachowania w obszarze uzyskał ocenę doskonałą (ocena A). Stopień zachowania struktury – II dobrze zachowany ze względu na właściwe wykształcenie siedliska z naturalną otuliną torfowisk i lasów, obserwowany niski poziom wody był spowodowany suszą w 2018 i 2019 roku. Stopień zachowania funkcji – I doskonałe perspektywy z uwagi na zlokalizowanie płatów siedliska w leśnej zlewni rzeki Niemicy i dodatkową ochronę stworzoną przez powołanie rezerwatu przyrody i użytku ekologicznego. Możliwość odtworzenia – II możliwe przy średnim nakładzie środków ze względu na możliwość poprawy warunków hydrologicznych (ochrona czynna). Ocenę ogólną w obszarze określono jako dobrą (ocena B). Siedlisko nie przejawia objawów zniekształcenia i ma dobre perspektywy zachowania (podlega ochronie w obszarze Natura 2000, a także w rezerwacie przyrody i w użytku ekologicznym).

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)

Siedlisko było wymienione w dotychczasowym SDF obszaru Ostoja Golczewska PLH320056. Jego powierzchnię w obszarze szacowano na 0,85 ha, natomiast reprezentatywność w obszarze oceniono jako nieznaczającą (D). Siedlisko 6510 nie występowało i nie występuje w rezerwacie przyrody „Golczewskie Uroczysko”. Siedliska również nie stwierdzono podczas prac terenowych przeprowadzonych w ramach sporządzania projektu dokumentacji zadań ochronnych dla obszaru Ostoi Golczewskiej w części pokrywającej się z projektem planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Rokita. Wymienienie siedliska 6510 w SDF

obszaru spowodowane było prawdopodobnie błędnym zakwalifikowaniem jako tego typu siedliska łąk znajdujących się w rejonie Samlina. Łąki te zostały poddane weryfikacji podczas prac terenowych w roku 2020 r. W wyniku tych prac jednoznacznie potwierdzono, że łąki te nie spełniają kryteriów kwalifikacji siedliska 6510. Przeprowadzona szczegółowa i pełna inwentaryzacja terenowa jednoznacznie wykluczyła możliwość występowania siedliska w obszarze.

Siedlisko 6510 przewidziane do usunięcia z listy siedlisk przyrodniczych wymienionych w pkt 3.1 - czeka na akceptację zmiany przez Komisją Europejską.

*7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)

W obszarze to siedlisko przyrodnicze stwierdzone zostało jedynie w granicach rezerwatu przyrody „Golczewskie Uroczysko”. Znajduje się ono w środkowej części rezerwatu (oddziały 107 i 108) i zajmuje łączną powierzchnię 4,29 ha, co nie przekracza 2% krajowych zasobów siedliska. Stąd powierzchnia względna uzyskała ocenę C. Miąższość torfu sięga tutaj 3 m. Stan zachowania siedliska w rezerwacie został określony jako niezadowolający (U1). Reprezentatywność siedliska w obszarze oceniono jako znaczącą (ocena C) – siedlisko w obszarze zdiagnozowane zostało w kilku płatach, lokalnie z typowym składem florystycznym, ale większość stanowisk reprezentuje różne fazy degeneracji związanej głównie z zaburzeniami stosunków wodnych. Stan zachowania w obszarze uzyskał ocenę C (średni lub zdegradowany). Stopień zachowania struktury – III zdegradowany ze względu na nadmierne przesuszenie terenu, obniżenie poziomu wód gruntowych, wkraczanie trzciny, trzęślicy oraz sukcesję drzew i krzewów. Stopień zachowania funkcji – III perspektywy średnie lub niekorzystne z uwagi na możliwość poprawy warunków hydrologicznych ochroną czynną, ale z drugiej strony niekorzystne zmiany klimatyczne przyczyniające się do pogorszenia warunków wodnych. Możliwość odtworzenia – III trudne lub niemożliwe odtworzenie prawidłowych funkcji i struktury. Ogólna ocena w obszarze została oceniona jako znacząca (ocena C). Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju na granicy znaczącego przede wszystkim z uwagi na małą powierzchnię jaką siedlisko zajmuje w obszarze.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea)

Torfowiska przejściowe, zasilane wodami oligo- lub mezotroficznymi pochodzącymi częściowo z opadów, częściowo ze spływów powierzchniowych, wód podziemnych lub przepływowych o spowolnionym przepływie. Tworzą je mszary z panującymi torfowcami *Sphagnum* sp. i różnymi gatunkami przerastających je bylin tutaj najczęściej: welnianki wąskolistnej *Eriophorum angustifolium*, turzycy dzióbkowatej *Carex rostrata*, turzycy pospolitej *Carex nigra*, czermieni błotnej *Calla palustris*, a często te ekspansywnych i wskazujących na degenerację siedliska: trzęślicy modrej *Molinia caerulea* i situ rozpięzchłego *Juncus effusus*. Częstymi gatunkami towarzyszącymi są: żurawina błotna *Oxycoccus palustris*, rosziczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, bagnica torfowa *Scheuchzeria palustris*. W różnym stopniu, często znacznym, siedlisko porasta brzoza omszona *Betula pubescens*. Najbardziej zróżnicowane torfowisko w obszarze na terenie Nadleśnictwa Rokita (wszystkie ww. gatunki obecne) to obiekt znajdujący się w wydzieleniach 10-25-2-04-198c; 10-25-2-04-170h. Niestety nastąpił na nim wyraźny spadek poziomu wody i ekspansja situ rozpięzchłego oraz gatunków szuwarowych po wykopaniu zbiornika p.poż. w obrębie torfowiska. Na pozostałych torfowiskach mszary przerastane są ekspansywnymi gatunkami – sitem rozpięzchłym i trzęślicą modrą lokalnie trzcinnikiem lancetowatym *Calamagrostis canescens*, a nawet piaskowym *C. epigejos*. Zmiany związane ze wzrostem trofii i przemianami siedliska mają związek z ponadlokalnym spadkiem poziomu wód gruntowych, podnoszeniem się temperatur, dopływem azotu z zanieczyszczonymi opadami. Podkreślić należy, że najlepiej wykształcony, płat siedliska w obszarze znajduje się w rezerwacie przyrody „Golczewskie Uroczysko”. Płat ten o powierzchni ponad 3,5 ha otacza Jezioro Żabie. Jego stan zachowania określono jako niezadowolający (U1). Reprezentatywność siedliska w obszarze oceniono jako znaczącą (ocena C) – siedlisko z lokalnie z typowym składem florystycznym, ale większość stanowisk reprezentuje różne fazy degeneracji związanej głównie z zaburzeniami stosunków wodnych i skutkującymi ekspansją kilku gatunków situ i traw. Siedlisko w obszarze zdiagnozowane zostało w kilku płatach o łącznej powierzchni 7,92 ha, co stanowi mniej niż 1% całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w obrębie terytorium państwa. Zatem powierzchnia względna uzyskała ocenę C. Stan zachowania w obszarze uzyskał ocenę C (średni lub zdegradowany). Stopień zachowania struktury – III zdegradowany ze względu na nadmierne przesuszenie terenu, skutkujące okresowym przynajmniej murszeniem wierzchnicy torfowej, ekspansja situ rozpięzchłego, trzęślicy modrej oraz brzozy. Stopień zachowania funkcji – III perspektywy

średnie lub niekorzystne z uwagi na możliwość poprawy warunków hydrologicznych ochroną czynną, ale z drugiej strony niekorzystne zmiany klimatyczne przyczyniające się do pogorszenia warunków wodnych. Możliwość odtworzenia III – trudne lub niemożliwe odtworzenie prawidłowych funkcji i struktury. Ogólna ocena w obszarze została oceniona jako znacząca (ocena C). Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju na granicy znaczącego przede wszystkim z uwagi na małą powierzchnię jaką siedlisko zajmuje w obszarze oraz jego degenerację.

9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion)

Płaty kwaśnej buczyny zostały zinwentaryzowane na powierzchni 26,69 ha (poza rezerwatem przyrody „Golczewskie Uroczysko”), co stanowi mniej niż 1% całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w obrębie terytorium państwa. Zatem powierzchnia względna uzyskała ocenę C. Reprezentatywność siedliska w obszarze uzyskała ocenę dobrą (B). Siedlisko zdiagnozowano na stosunkowo dużej powierzchni, struktura i skład florystyczny typowe, lecz zubożone i lokalnie zniekształcone. Stan zachowania w obszarze uzyskał ocenę B (dobry). Stopień zachowania struktury – II dobrze zachowany z uwagi na zachowaną strukturę i typowy skład gatunkowy siedliska. Stopień zachowania funkcji – II dobrze zachowana z uwagi na możliwość rozwoju siedliska. Możliwość odtworzenia I – łatwe z uwagi na możliwe do przeprowadzenia zabiegi pozwalające na odtworzenie siedliska. Ocena ogólna w obszarze uzyskała ocenę znaczącą (C). Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju na granicy znaczącego z uwagi na wykształcenie typowej struktury i składu florystycznego lokalnie zubożonego i zniekształconego.

9130 Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)

Płaty żyznych buczyn występują w obszarze na łącznej powierzchni 61,84 ha, w mozaice z płatami kwaśnych buczyn i grądów (w granicach rezerwatu przyrody „Golczewskie Uroczysko” kwaśną buczynę stwierdzono na jedynie powierzchni 0,9 ha). Ze względu na to, iż siedlisko w obszarze stanowi mniej niż 1% całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w obrębie terytorium państwa, powierzchnia względna uzyskała ocenę C. Żyzne buczyny wykształcają się na glebach brunatnych na zasobnych, zwykle gliniastych lub ilastych podłożach. Identyfikatorem fitosocjologicznym tego siedliska przyrodniczego jest jeden zespół roślinny – Galio odorati-Fagetum. W obszarze nie zarejestrowano jednak gatunków najbardziej charakterystycznych dla niego (kostrzewa leśna *Festuca altissima*, perłówka jednokwiatowa *Melica uniflora*, żywiec cebulkowy *Dentaria bulbifera*). Siedlisko rozpoznawalne jest na podstawie ogólnej kompozycji florystycznej obejmującej gatunki typowe dla żyznych lasów bukowych. Drzewostan żyznych buczyn niżowych tworzy zwykle tylko buk zwyczajny *Fagus sylvatica*, czasem domieszkę stanowi grab *Carpinus betulus* i jawor *Acer pseudoplatanus* oraz podsadzane gatunki domieszkowe – głównie dąb szypułkowy *Quercus robur*, świerk pospolity *Picea abies* i modrzewie *Larix* sp. W siedlisku tym słabo wykształcona jest warstwa krzewów – lity, pozbawiony luk drzewostan bardzo mocno zacienia dno lasu, stąd poza płatami podrostów bukowych, tylko gdzieś tam pojawia się tu bez czarny *Sambucus nigra* czy jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* (obecny z reguły licznie tylko jako siewki i młode rośliny, nie dorastające do formy dojrzałej). Pokrycie warstwy zielnej jest bardzo zróżnicowane – od tak zwanej fazy nagiej (Fagetum nudum), niemal pozbawionej runa, po płaty z wielogatunkowym runem, często bez zaznaczającej się wyraźnie dominacji jakiegoś gatunku. Do najbardziej stałych składników runa żyznych buczyn należą: przytulia wonna *Galium odoratum*, gajowiec żółty *Galeobdolon luteum*, zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, prosownica rozpierzchła *Milium effusum*, narecznica samcza *Dryopteris filix-mas*, szczawik zajęczy *Oxalis acetosella* i niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora*. Z reguły tylko te gatunki pojawiają się w najuboższych gatunkowo buczynach. Reprezentatywność w obszarze została oceniona jako znacząca (C). Siedlisko w obszarze zdiagnozowane na względnie dużej powierzchni, ale skład florystyczny kadłubowy i często zaburzony udziałem gatunków obcych tak w drzewostanie, jak i w runie. Stan zachowania w obszarze został oceniony na średni lub zdegradowany (C). Stopień zachowania struktury – III średnio zachowana lub częściowo zdegradowana z uwagi na zubożony skład florystyczny, często z udziałem gatunków obcych w drzewostanie i w runie. Stopień zachowania funkcji – III perspektywy średnie lub niekorzystne z uwagi, że siedlisko uległo dużym przekształceniom. Możliwość odtworzenia – I łatwe z uwagi na możliwe do przeprowadzenia zabiegi pozwalające na odtworzenie siedliska. Ocena ogólna w obszarze uzyskała ocenę znaczącą (C). Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju oceniono na znaczące głównie ze względu na jego występowanie na względnie dużej powierzchni przy przejawianiu silnych objawów zniekształcenia.

9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)

Siedlisko obejmuje duże powierzchnie zarówno w Lesie Samlińskim, jak i w Lesie Golczewskim - łączny zasób siedliska w obszarze to 124,52 ha. Powierzchnia względna otrzymała ocenę C, gdyż siedlisko stanowi mniej niż 1% całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w obrębie terytorium państwa. Siedlisko grądu subatlantyckiego obejmuje żyzne i średniożyzne, wielogatunkowe lasy liściaste z dębami i grabami, lokalnie pojawiają się w drzewostanie także buki. W bujnym zwykle podszyciu zmienną jest obfita obecność leszczyny *Corylus avellana* i glogów *Crataegus* sp., lokalnie też bzu czarnego *Sambucus nigra*. Runo obfituje w gatunki typowe dla żyznych lasów liściastych, z rozpowszechnioną lokalnie gwiazdnicą wielokwiatową *Stellaria holostea*. Do częstych i licznie występujących gatunków należą: podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*, kupkówka pospolita *Dactylis glomerata*, kuklik pospolity *Geum urbanum*, ziarnopłon wiosenny *Ficaria verna*, zawilec gajowy *Anemone nemorosa*. Skład gatunkowy runa na ogół bogaty. Charakterystyczny dla zespołu jest obfity i kwietny aspekt wiosenny. Siedlisko wykształca się na skarpach doliny, w dole sąsiadując z łąkami i tworząc pasma siedlisk o charakterze pośrednim (ww. skład uzupełniają w takich miejscach olsze czarne *Alnus glutinosa* i czerecha pospolita *Prunus padus*). Najczęstszymi zniekształceniami jest udział w drzewostanie świerka oraz ograniczanie udziału graba w młodszych klasach wieku drzewostanu. Reprezentatywność w obszarze została oceniona jako znacząca (C). Siedlisko w obszarze diagnozowane na względnie dużej powierzchni, ale skład florystyczny kadłubowy i często zaburzony udziałem gatunków obcych tak w drzewostanie, jak i w runie. Stan zachowania w obszarze oceniono jako średni lub zdegradowany (C). Stopień zachowania struktury – III zdegradowany z uwagi na zubożony skład florystyczny, często z udziałem gatunków obcych w drzewostanie i runie (lokalnie znaczący udział gatunków niewłaściwych dla siedliska, zwłaszcza sosny, modrzewi i świerka). Stopień zachowania funkcji – III perspektywy średnie lub niekorzystne z uwagi, że siedlisko uległo dużym przekształceniom. Możliwość odtworzenia – I łatwe z uwagi na możliwe do przeprowadzenia zabiegi pozwalające na otwarcie siedliska. Ocena ogólna w obszarze została oceniona jako znacząca (C). Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju oceniono na znaczące głównie ze względu na jego występowanie na względnie dużej powierzchni, przy przejawianiu silnych objawów zniekształcenia.

9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion roburi-petraeae*)

Siedlisko kwaśnych dąbrów w obszarze dość częste, ale na dużych powierzchniach silnie zmieniony skład florystyczny. Łączny zasób siedliska w obszarze to 43,33 ha, w tym ponad 2 ha w rezerwacie przyrody „Golczewskie Uroczysko”. Siedlisko w obszarze stanowi mniej niż 1% całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w obrębie terytorium państwa, dlatego też powierzchnia względna otrzymała ocenę C. Siedlisko kwaśnych dąbrów obejmuje lasy na ubogich, kwaśnych siedliskach, rzadko z czystymi drzewostanami dębowymi, częściej bukowo-dębowe z udziałem wprowadzanych do drzewostanu gatunków iglastych –sosen i świerków. Lasy te kształtują się na ubogich glebach z piasków lub glin lekkich. W obszarze siedlisko reprezentowane jest przez kwaśne lasy bukowo-dębowe *Fago-Quercetum*. Na terenach leśnych poza rezerwatem siedlisko to zostało zinventaryzowane na powierzchni ponad 40 ha. W wielu miejscach w lasach takich obserwuje się ekspansję buka i obfity jego udział w niższych warstwach drzewostanu. Pod względem syntaksonomicznym zbiorowiska te klasyfikowane są jako pomorskie lasy bukowo-dębowe *Fago-Quercetum*. W stosunku do kwaśnych buczyn lasy te poza udziałem dębów (i często sosny) w drzewostanie wyróżniają się częstszym udziałem orlicy pospolitej *Pteridium aquilinum*, jastrzębców *Hieracium* sp., trzęślicy modrej *Molinia caerulea* i bujniejszym rozwojem runa z gatunkami borowymi – borówką czernicą *Vaccinium myrtillus* i śmialkiem pogiętym *Deschampsia flexuosa*, a także udziałem w podszyciu takich gatunków jak kruszyna *Frangula alnus* i jarzębina *Sorbus aucuparia*. Zgodnie z The Interpretation Manual of European Union Habitats -EUR27 lasy kwaśne bukowo-dębowe o takim składzie florystycznym powinny być klasyfikowane do siedliska 9110. Drzewostany bukowo-dębowe są opisane jako typowe dla tego siedliska. W praktyce stosowanej w Polsce lasy te zaliczane są jednak do dąbrów 9190.. Reprezentatywność w obszarze została oceniona jako znacząca (C). Stan zachowania w obszarze został oceniony jako średni lub zdegradowany (C). Stopień zachowania struktury – III średnio zachowana lub częściowo zdegradowana z uwagi na zmieniony skład florystyczny, w tym zwłaszcza duży udział gatunków niepożądanych dla siedliska (świerk), pinetyzacja. Stopień zachowania funkcji – III perspektywy średnie lub niekorzystne z uwagi, że siedlisko uległo dużym przekształceniom. Możliwość odtworzenia – I łatwe z uwagi na możliwe do przeprowadzenia zabiegi pozwalające na odtworzenie siedliska. Ocena ogólna w obszarze została oceniona jako znacząca (C). Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju oceniono na znaczące głównie ze względu na jego dość częste występowanie, przy przejawianiu silnych objawów zniekształcenia.

*91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi*-*Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi* Pinetum, *Pino mugo*-*Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii*-*Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne)

Płaty siedliska występujące w obszarze zajmują łączną powierzchnię 47,71 ha, z czego w rezerwacie przyrody „Golczewskie Uroczysko” bory i lasy bagienne stwierdzono na powierzchni ponad 45 ha, natomiast na pozostałej części obszaru płaty siedliska występują w dwóch wydzieleniach leśnych. W wydzieleniu 10-25-2-02-119j w postaci brzeziny bagiennej *Vaccinio uliginosi*-*Betuletum pubescentis* z panującą trzścią modrą *Molinia caerulea* w otoczeniu drzewostanów świerkowych, ekspansywnych także w siedlisku. Natomiast w wydzieleniu 10-25-2-04-198h i 199k rytna z borem bagiennym *Vaccinio uliginosi*-*Pinetum* z wyraźnymi śladami pozyskania torfu w przeszłości, ale tu z zestawem gatunków typowych, choć na dużych powierzchniach także z ekspansją trzści modrej i situ rozpięzchłego *Juncus effusus*. Powierzchnia względna uzyskała ocenę C, gdyż siedlisko stanowi mniej niż 1% całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w obrębie terytorium państwa. W lepiej zachowanych płatach dominuje tu welnianka pochwowata *Eriophorum vaginatum*, liczne są: bagno zwyczajne *Ledum palustre*, borówka bagienna *Vaccinium uliginosum*, żurawina błotna *Oxycoccus palustris*. Reprezentatywność w obszarze została oceniona jako dobra (B). Siedlisko w obszarze zdiagnozowane w kilku płatach, typowy skład florystyczny w różnych warstwach, ale na dużych powierzchniach dominuje faza degeneracyjna z trzścią modrą. Stan zachowania w obszarze został oceniony jako (C) średni lub zdegradowany. Stopień zachowania struktury – III średnio zachowana lub częściowo zdegradowana z uwagi na zaburzone stosunki wodne skutkujące wkraczaniem na dużych powierzchniach trzści modrej. Stopień zachowania funkcji – III perspektywy średnie lub niekorzystne z uwagi na obniżanie się poziomu wody. Możliwość odtworzenia – III trudne lub niemożliwe z uwagi na skomplikowane możliwości przywrócenia właściwych warunków hydrologicznych na stosunkowo dużym obszarze występowania siedliska. Ocena ogólna w obszarze została oceniona jako znacząca (C). Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju oceniono na znaczące głównie ze względu na jego dość częste występowanie, przy przejawianiu silnych objawów degeneracji.

*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae* i olsy źródliskowe)

Siedlisko w obszarze częste i na dużym areale z typowym składem florystycznym w różnych warstwach, z lokalnymi zaburzeniami składu florystycznego (zwiększony udział gatunków szuwarowych lub udział gatunków inwazyjnych). Łączna powierzchnia stwierdzonych płatów wyniosła 29,11 ha, co stanowi mniej niż 1% całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w obrębie terytorium państwa. W związku z tym powierzchnia względna otrzymała ocenę C. W obszarze siedlisko reprezentowane jest przez jeden zespół leśny – łęg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum*, wykształcający się na dnie doliny Niemicy, ale też na źródliskach oraz w rynnach z poziomym ruchem wody gruntowej, bez cieku na powierzchni. Warunki glebowe i wodne są bardzo zróżnicowane – występują tu na rozległych skrzydłach doliny Niemicy tereny zastoiskowe, z roślinnością nawiązującą do siedlisk olsowych – z dominacją szuwarów w runie (turzycza zaostrowa *Carex acuta* i trzcina pospolita *Phragmites australis*). W wyżej położonych partiach dolin lub z głębiej wciętych strumieniami pojawiają się płaty grądowaciejące, z dużym udziałem leszczyny w podszycie. W drzewostanach tego siedliska panuje niemal niepodzielnie olsza czarna *Alnus glutinosa*. Zmiennie wykształcony jest podszyc, zawsze z dominacją czeremchy pospolitej *Prunus padus*, a poza tym z udziałem bzu czarnego *Sambucus nigra*, w miejscach bardziej wilgotnych i na źródliskach – porzeczki czarnej *Ribes nigrum*. Najbardziej rozpowszechnionymi gatunkami runa są: pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, wiechlina zwyczajna *Poa trivialis*, przytulia czepna *Galium aparine*, bluszcz kurdybanek *Glechoma hederacea*. Niestety rozpowszechnione w obszarze są północnoamerykańskie, inwazyjne astry *Aster* sp., poza tym nawłóć późna *Solidago serotina* (masowo w dolinie Niemicy), niecierpek gruczołowaty *Impatiens glandulifera*. Reprezentatywność w obszarze została oceniona jako dobra (B). Stan zachowania w obszarze został oceniony jako średni lub zdegradowany (C). Stopień zachowania struktury – III średnio zachowana lub częściowo zdegradowana z uwagi na udział świerka w drzewostanie oraz zwiększony udział gatunków szuwarowych i inwazyjnych (niecierpek drobnokwiatowy, niecierpek gruczołowaty, nawłóć późna). Stopień zachowania funkcji – II dobre perspektywy z uwagi na częste występowanie w obszarze i zachowanie typowego składu florystycznego. Możliwość odtworzenia – II możliwe przy średnim nakładzie środków z uwagi na możliwość uregulowania stosunków wodnych oraz likwidacji gatunków inwazyjnych i niezgodnych z siedliskiem. Ocena ogólna w obszarze została oceniona jako znacząca (C). Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju oceniono na znaczące głównie ze względu na jego rozpowszechnienie w obszarze, ale występowanie w postaci zniekształconej.

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)

W obszarze siedlisko jest drobnopowierzchniowe i izolowane, zajmujące łączną powierzchnię 0,8 ha i reprezentujące jeden zespół leśny – śledziennicowy łęg jesionowo-wiązowy Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum. Kształtuje się on na stoku doliny Niemicy w Lesie Samlińskim w jednym płacie (10-25-2-02-68-j). Las jest tu wielowarstwowy i wyróżnia się dużym zróżnicowaniem gatunkowym wszystkich warstw. Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju z uwagi na małą powierzchnię jaką siedlisko zajmuje w obszarze oceniono na D – nieznaczące.

1042 Zalotka większa - Leucorrhinia pectoralis

Na terenach leśnych zarządzanych przez Nadleśnictwo Rokita potencjalne siedlisko zalotki stwierdzono na 3 stanowiskach. W trakcie prac terenowych przeprowadzonych w 2020 r. skontrolowano potencjalne siedliska gatunku, jednakże nie stwierdzono tam obecności form rozwojowych zalotki. Na terenach obszaru znajdujących poza obszarem zarządzanym przez PGL LP nie stwierdzono potencjalnych siedlisk zalotki. W rezerwacie przyrody „Golczewskie Uroczysko” podczas prac nad materiałami do planu ochrony rezerwatu (2006) obecność zalotki wykazano w rejonie Jeziora Żabiego. Nie wyklucza się istnienia kilku metapopulacji na danym obszarze, jednak wymaga to weryfikacji.. Populacja gatunku w obszarze została oceniona w klasie C. Występowanie gatunku stwierdzono na terenie rezerwatu przyrody „Golczewskie Uroczysko” (2 osobniki). W działaniach ochronnych zaplanowanych w PUL Nadleśnictwa Rokita zaplanowano powtórne przeprowadzenie badań terenowych pod kątem inwentaryzacji zalotki i jej siedlisk. Stan zachowania siedliska gatunku oceniono jako dobry (B) na podstawie oceny stopnia zachowania cech siedliska gatunku II (elementy dobrze zachowane). Elementy siedlisk istotne dla gatunku są dobrze zachowane, zwłaszcza zbiorniki dystroficzne w rezerwacie przyrody „Golczewskie Uroczysko” i w użytku ekologicznym „Bagno pod Uniborzem”. Populacja zalotki jest nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania (C). Gatunek w obszarze uzyskał ocenę ogólną znaczącą (C). Populacja zalotki została stwierdzona jedynie w rezerwacie przyrody „Golczewskie Uroczysko” i z tego względu kategorię liczebności zalotki w obszarze uzyskała wartość P (obecne). Jednak występowanie potencjalnych siedlisk zalotki poza rezerwatem na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo Rokita nie wyklucza istnienia innych metapopulacji tego gatunku w obszarze.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	J02.01.02		i
M	K02.03		b
M	H01.05		o
H	K02.01		i
H	M01.02		b
H	J03.01		i
H	I01		i
H	I02		i
M	G01.02		i
M	E03.04		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie	Zanieczyszczenie (opcjonalnie)	Wewnętrzne / zewnętrzne

	[kod]	[kod]	[i o b]
M	X		b
H	X		b

Poziom: H = wysoki, M = sredni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1) Zawal A., Stępień E. 2006. Plan ochrony rezerwatu „Golczewskie Uroczysko”. Wojewódzki Konserwator Przyrody w Szczecinie. Szczecin.2) BULiGL Oddział w Gorzowie Wielkopolskim, 2021. Dokumentacja planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Golczewska PLH320052 dla Nadleśnictwa Rokita, maszynopis 3) Stańko. R., Pawlaczek P., Banaszak K., Kwaśny Ł., 2021. Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Golczewska PLH320052 w województwie zachodniopomorskim. Klub Przyrodników. Świebódzin.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

[Powrót](#)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	11.98				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Golczewskie Uroczysko	*	11.98

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Adres:	Polska Juliusza Słowackiego 2 71-434 Szczecin
Adres e-mail:	sekretariat@szczecin.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Nr 67/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 7 grudnia 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Golczewskie Uroczysko” Link: http://e-dziennik.szczecin.uw.gov.pl/legalact/2009/94/2701/
		Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 2 czerwca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Golczewskie Uroczysko” Link: http://e-dziennik.szczecin.uw.gov.pl/legalact/2017/2543/
		Nazwa: Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rokita na lata 2020-2029 Link: https://www.gov.pl/web/nadlesnictwo-rokita/plan-urzadzania-lasu2
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320052

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--